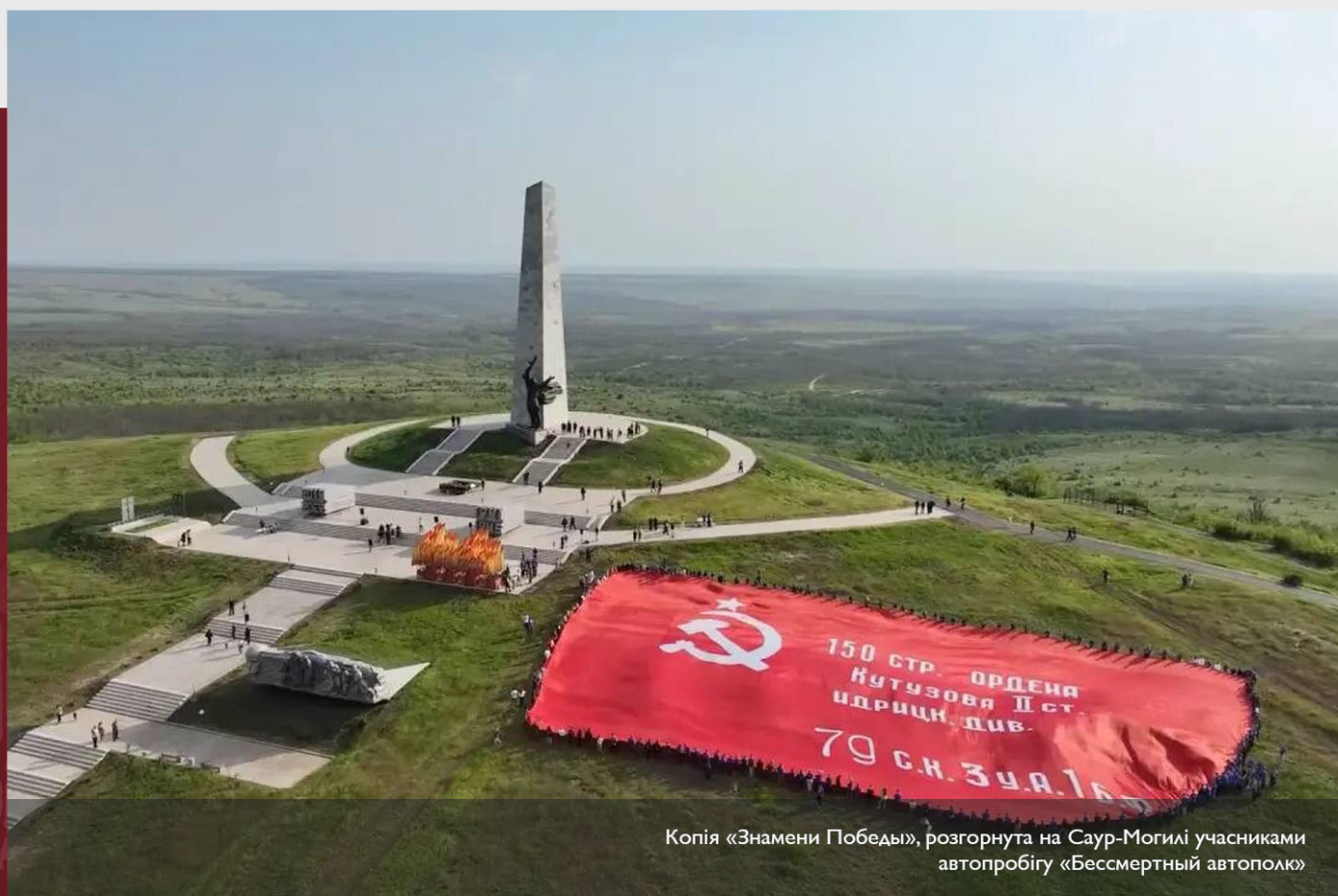

№056
05/2026

ЖИТТЯ В ОКУПАЦІЇ

Ситуація на територіях України, що тимчасово перебувають під контролем російської армії

Копія «Знамени Победы», розгорнута на Саур-Могилі учасниками автопробігу «Бессмертный автополк»

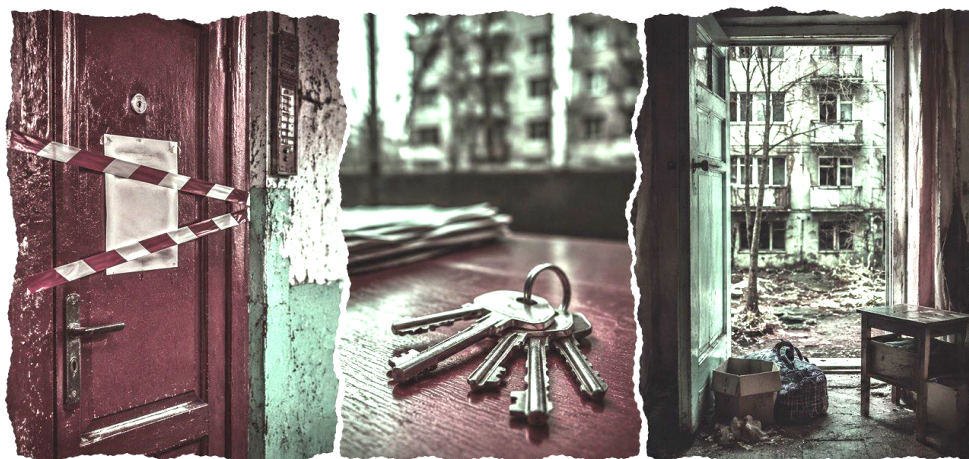
- Свавілля окупаційних адміністрацій | с.2
- Російська пропаганда на тимчасово окупованих територіях | с.6
- Насильницька русифікація українських громадян в окупації | с.13
- Мілітаризація окупованих територій | с.17
- Соціально-економічна ситуація на тимчасово окупованих територіях | с.21
- Опір українців російській окупації | с.26
- Нове життя в евакуації | с.28

АЛЬТЕРНАТИВА
правозахисний центр

Матеріал підготовлено Луганським обласним правозахисним центром "Альтернатива". Інформація, викладена в дайджесті, не є вичерпною. Дизайн та верстка - Наталія Гордієнко

СВАВІЛЛЯ ОКУПАЦІЙНИХ АДМІНІСТРАЦІЙ

► **Адміністрація Маріуполя розпочала масштабну кампанію з примусового виселення жителів.**

По всьому місту на під'їздах багатоповерхівок з'явилися офіційні повідомлення, в яких від людей вимагають звільнити квартири та передати комплект ключів представникам влади. Жителі Маріуполя скаржаться, що квартири опечатують навіть тоді, коли в них перебувають люди. У документах стверджується, що власники нібито не мають "належним чином оформлених" документів на житло.

За даними ЦНС, виселення торкнулося не лише тих, хто не встиг або не захотів перереєструвати житло за російським законодавством. У Приморському районі Маріуполя жителі одного з будинків, які мають офіційно оформлені в Росреєстрі частки квартири, також отримали офіційні вимоги про термінове виселення. Незважаючи на наявність російських документів, їм наказали звільнити житло і передати комплект ключів на вулицю Чорноморську, 10.

Під виглядом наведення юридичного порядку місцева окупаційна адміністрація фактично проводить масштабне перерозподілення нерухомості. Люди змушені або терміново виїжджати, або опиняються під загрозою кримінального переслідування. Для багатьох це означає втрату єдиного майна, яке в них залишилося після бойових дій.

<https://surl.li/jubawa>

► **На тимчасово окупованих територіях (далі - ТОТ) Запорізької області російські силовики розпочали примусове вилучення гладкоствольної зброї у місцевих мисливців нібито "для потреб спеціальної військової операції (далі - СВО)".**

Окупаційна адміністрація подає це як "добровільну благодійну передачу", насправді зброю відбирають під тиском та погрозами кримінальних справ. За інформацією джерел Центру національного спротиву (далі - ЦНС), мисливців залякують можливими перевітками, обшуками та відкриттям кримінальних проваджень за "незаконне зберігання" чи інші надумані порушення. Саме тому більшість власників змушені погоджуватись на передачу зброї окупантам.

У Мелітополі вже заявили про передачу 14 одиниць мисливської зброї російським військовим. Окупаційна армія планує використовувати гладкоствольну зброю для боротьби з FPV-дронами на фронті, оскільки через великі втрати та нестачу

<https://surl.li/mbpfme>

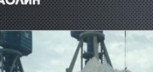
- За оприлюдненими внутрішніми документами, до реалізації підготували щонайменше 202 тисячі тонн українських матеріальних цінностей орієнтовною вартістю понад 6,78 млрд рублів.

- Чавун — 4 584 тонни. Вартість: 88 млн рублів
- Каолін — 1 585 тонн. Вартість: 1,5 млн рублів
- Вапняк — 18 487 тонн. Вартість: 7,8 млн рублів
- Феросплави - 1 925 тонн, які знаходяться у 32 вагонах на території порту, їхня цінова оцінка в наданому файлі відсутня.

<https://t.me/andriyshTime/57985> <https://t.me/andriyshTime/57961>

6. КАОЛИН

Каолин – білий гіпно, кристал порошку, що складається переважно з мінералу каоліну.

Основні властивості: висока мінеральність, низька пластичність і велика вологість.

Каолин використовується як сировина у виробництві порцеляни, фарфору, токоізуючих матеріалів, кераміки, при виготовленні цементу, для отримання уніформного, як правило, у виробничій потужності, гіпно, основної для покриття кераміки, в тому ж випадку як складу екструдованої керамічної маси (це, звичайно, «білий гіпно»).

Вага:
1 585,0 тн.

■ Місцева окупаційна влада на Луганщині відзвітувала про "спрощену" процедуру реєстрації авто та заміни українських документів на російські.

Втім, за словами місцевих жителів, на практиці все виявилося значно складніше.

За інформацією місцевих жителів, змінити українські номери на російські можна лише за наявності електронного паспорта транспортного засобу українського зразка. Але в умовах окупації оформити його фактично неможливо.

У Міжрайонних реєстраційно-екзаменаційних відділах (МРЕВ) радять самостійно шукати організації, які допомагають із цим документом. Однак на окупованій Луганщині таких сервісів немає.

Попри те, що т.зв. "спрощений порядок переоформлення" діє до 30 вересня 2026 року, чітких роз'яснень щодо процедури досі не надали.

З 1 січня на Луганщині визнаватимуть "іноземними" автомобілі з українськими номерами "ВВ" та так званими "LPR", якщо їх не перереєструють на російські. За словами окупантів, такі авто підлягатимуть "розмитненню", а їх використання стане "незаконним".

<https://lnk.ua/ULPnEmNEX>

■ На ТОТ Луганської області запустили т.зв. «спрощену» процедуру оформлення земельних ділянок у приватну власність.

Вона стосується землі під приватними будинками, дачами та гаражами, яка не була приватизована до 2022 року.

Для оформлення власникам пропонують звернутися до місцевих «відділів землеустрою» та подати заяву про передачу ділянки у приватну власність. Якщо заявник знає кадастровий номер, його необхідно вказати у заяві, інші дані обіцяють знайти через бази «Росреєстру».

Послуга декларується як безкоштовна, термін оформлення — до 45 днів. Дія «спрощеного механізму» заявлена до січня 2028 року.

Дана "амністія" на Луганщині – це фактично інструмент легалізації російського контролю за приватною власністю українців.

<https://lnk.ua/NcGpzZaSY>

■ У найближчі чотири роки в РФ, а відповідно, і на ТОТ, буде посилено контроль за анонімними застосунками.

До 2030 року під блокування може потрапити близько 92% сервісів, що надають доступ до обходу обмежень. На це з держбюджету РФ планують витратити приблизно 40 млрд рублів: частину цих грошей

закладають уже цього року, решту — на 2027-2028 роки. Фінансування спрямують на модернізацію комплексу, відомого як ТЗПЗ (технічні засоби протидії загрозам), який керує фільтрацією даних.

Також до кінця десятиліття російська влада збирається оновити систему, яка фільтрує трафік, і довести її потужність до 831 Тбіт/с. Через неї пропускатьимуть 98% усього трафіку з "Рунету".

Таке рішення суттєво ускладнить доступ українцям на ТОТ до незалежних медіа та ресурсів. Крім того, через масове блокування VPN у людей фактично не буде змоги нормально користуватися месенджерами, як, наприклад, Telegram, аби просто подзвонити рідним.

Характеристики результата предоставления субсидии (количественные параметры, которым должен соответствовать результат)

Код результата	Наименование характеристики	Единица измерения по ОКЕИ		Детализация по получателю	Значение в виде нарастающего итога	Конечный результат	
		наименование	код			срок (дд.мм.гггг)	значение
X211050000	Доля трафика российского сегмента информационно-телекоммуникационной сети "Интернет", ежегодно обрабатываемого автоматизированной системой обеспечения безопасности трафика (АСБТ), с учетом его ежегодного роста	Процент	744	Нет	Нет	31.12.2030	98,0000
X211050000	Скорость обрабатываемого автоматизированной системой обеспечения безопасности трафика российского сегмента информационно-телекоммуникационной сети "Интернет"	Гигабит в секунду	2547	Нет	Нет	31.12.2030	831100,0000
X211050000	Средний уровень эффективности ограничения доступа к средствам обхода блокировок VPN за счет сигнатур	Процент	744	Нет	Нет	31.12.2030	92,0000

<https://lnk.ua/vl6JU0GtE>

► Прем'єр-міністр РФ підписав розпорядження щодо заходів профілактики негативних соціальних явищ серед дітей та молоді.

Ця програма розрахована до 2030 року. Розпорядження стосується роботи шкіл, вищих навчальних закладів та патріотичних рухів.

Владі в регіонах доручено реалізувати заходи, спрямовані на встановлення неповнолітніх, які нібито замишляють "протиправні посягання", спрямовані на дестабілізацію оперативної обстановки.

Документ містить перелік 41 заходу, у тому числі блокування інформації про напади на школи, а також активізацію роботи "кібердружин" та "медіапатрулів" у середніх та вищих навчальних закладах. Владі доручено звітувати про виконану роботу перед міністерством просвіти та міністерством науки та вищої освіти.

Так звані "кібердружини" та "медіапатрулі" існують з 2023 року. Це нібито добровольчі об'єднання школярів та студентів, які займаються моніторингом публікацій у соцмережах щодо матеріалів, які "спрямовані на залучення підростаючого покоління в діяльність, що загрожує їх життю та здоров'ю". Після цього вони надсилають заяви про блокування до профільних відомств.

ПРАВИТЕЛЬСТВО РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

РАСПОРЯЖЕНИЕ

от 30 апреля 2026 г. № 1030-р
МОСКВА

1. Утвердить прилагаемый комплекс мер по профилактике негативных социальных явлений в детской и молодежной среде на 2026 - 2030 годы (далее - комплекс мер).

2. Федеральным органам исполнительной власти и организациям, ответственным за реализацию комплекса мер:

осуществлять реализацию комплекса мер в пределах бюджетных ассигнований, предусмотренных им в федеральном бюджете на соответствующий финансовый год;

ежегодно, до 25 февраля года, следующего за отчетным периодом, представлять в Росмолодежь информацию о ходе реализации комплекса мер.

3. Росмолодежь ежегодно, до 10 апреля года, следующего за отчетным периодом, представлять в Правительство Российской Федерации доклад о ходе реализации комплекса мер на основе информации, полученной от федеральных органов исполнительной власти и организаций, ответственных за реализацию комплекса мер.

4. Рекомендовать исполнительным органам субъектов Российской Федерации при осуществлении своей деятельности обеспечить реализацию комплекса мер.

Председатель Правительства
Российской Федерации

М.Мишустин

https://t.me/yellowribbon_ua/13499 <https://lnk.ua/stxi2JGNL>
<https://habr.com/ru/news/1031730>

УТВЕРЖДЕН
распоряжением Правительства
Российской Федерации
от 30 апреля 2026 г. № 1030-р

КОМПЛЕКС МЕР

по профилактике негативных социальных явлений в детской и молодежной среде на 2026 - 2030 годы

Наименование мероприятия	Место проведения	Срок исполнения	Ответственный исполнитель	Вид документа
I. Кадровое обеспечение и межведомственное взаимодействие				
1. Реализация дополнительных профессиональных программ, направленных на профилактику негативных социальных явлений в молодежной среде	субъекты Российской Федерации	ежегодно	Росмолодежь, федеральное государственное бюджетное образовательное учреждение "Всероссийский детский центр "Смена", Минобрнауки России, заинтересованные федеральные органы исполнительной власти, исполнительные органы субъектов Российской Федерации	информационно-аналитические материалы
19. Проработка механизма межведомственного взаимодействия, обеспечивающего оперативное ограничение распространения в региональных средствах массовой информации и популярных социальных сетях материалов, описывающих вооруженные нападения на образовательные организации, акты насилия и жестокости с участием несовершеннолетних	субъекты Российской Федерации	ежегодно	профессионального образования субъектов Российской Федерации Минпросвещения России, МВД России, Росмолодежь, Росгвардия, исполнительные органы субъектов Российской Федерации, осуществляющие государственное управление в сфере образования, филиалы автономной некоммерческой организации "Центр изучения и сетевого мониторинга молодежной среды"	доклад в Правительство Российской Федерации
20. Организация проведения мероприятий по профилактике негативных социальных явлений с обучающимися на базе образовательных организаций, включая создание и (или) активизацию кибердружин с привлечением активных студентов профессиональных образовательных организаций и медиапатрулей	субъекты Российской Федерации	ежегодно	исполнительные органы субъектов Российской Федерации, осуществляющие государственное управление в сфере образования	отчет в Минпросвещения России и Минобрнауки России

РОСІЙСЬКА ПРОПАГАНДА НА ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ

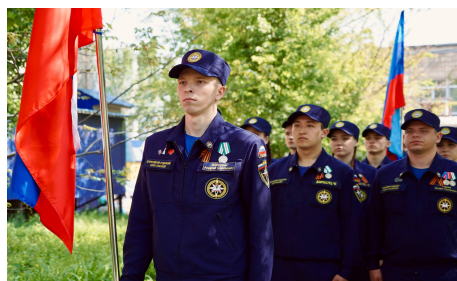

- На ТОТ Донеччини та Луганщини окупаційна влада та підконтрольні РФ молодіжні структури провели серію пропагандистських заходів за участі дітей та підлітків, присвячених Дню Перемоги.

Як повідомив начальник штабу регіонального відділення «Юнармії», у т.зв. «ДНР» провели акцію «Парад для одного ветерана» під вікнами фронтовика Анатолія Карбути.

У Донецьку й Луганську окупаційна влада сформувала колони учасників за участі дітей із «Юнармії», представників «Всероссийского студенческого корпуса спасателей» та «Российских студотрядов». Учасники пронесли копію радянського «Знамени Победы». До святкувань залучили школярів і молодь через екскурсії місцями бойової слави Донбасу та інші заходи, присвячені російському баченню історії Другої світової війни.

https://t.me/dan_dnr/65129 https://t.me/dan_dnr/65669
https://t.me/LRO_VSKS/7450 <https://surl.li/xpwarf>

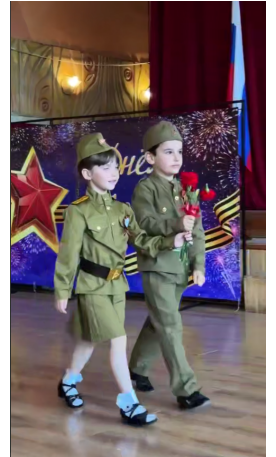

► У Мелітополі парад до Дня Перемоги скасували через загрозу дронів.

Попри скасування масових заходів у місті, окупаційна адміністрація продовжує активно використовувати школи для нав'язування радянсько-російської воєнної символіки та культу «перемоги». І головними учасниками таких постановочних акцій традиційно стають саме діти.

Так, у школі №1 Мелітополя напередодні 9 травня провели власну «святкову ходу». Діти в радянській військовій формі пройшлися шкільними коридорами з портретами ветеранів та гаслами про «пам'ять героїв».

<https://t.me/riamelitopolua/85922>

► Понад 200 осіб взяли участь у пропагандистській акції «Вальс Победы», організованій російською молодіжною організацією «Молодая гвардия».

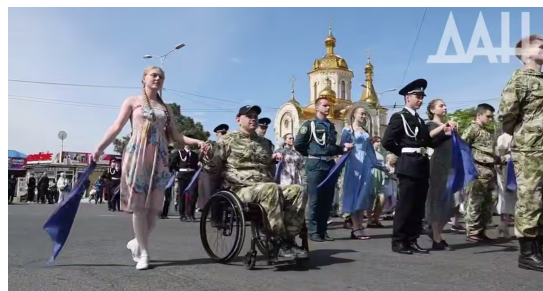
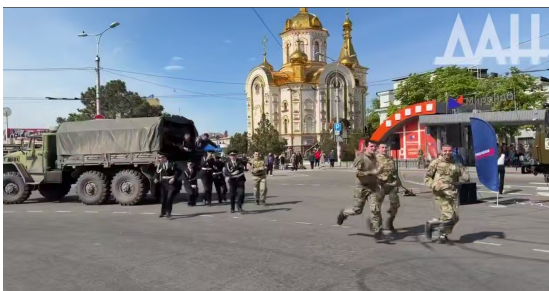
Хореографічний флешмоб відбувся на Привокзальній площі Донецька. Понад сто пар виконували танець під музичний супровід інструментального колективу з Москви, який виступав із вантажного автомобіля «Урал».

Учасники були одягнені у стилізовану військову форму та сукні в стилі 1940-х років.

Серед учасників — представники МНС РФ, Федеральної служби судових приставів, Росгвардії, а також демобілізовані військовослужбовці. Однією з центральних пар заходу стали військовослужбовець, який отримав поранення під час бойових дій, та студентка. Організатори заявили, що акція є частиною всеросійського проекту «Синий платочек Победы» благодійного фонду «Русская земля» та проводиться одночасно в різних містах РФ і на окупованих територіях.

<https://surl.li/gfnqap> https://t.me/dan_dnr/65416

- На ТОТ продовжують просувати російські пропагандистські проекти, спрямовані на героїзацію військових формувань РФ та формування лояльності до війни серед місцевого населення.

Під час фестивалю «Киномаёвка» на території арт-кластера «Таврида» в Криму генеральна продюсерка серіалу «Семья Ахмат» заявила, що проект має на меті показати «героїзм» бійців спецпідрозділу «Ахмат» через їхні вчинки та повсякденне життя.

За її словами, автори серіалу свідомо прибрали з монтажу слова «героїзм», «патріотизм» та «любов до батьківщини», щоб, як вона стверджує, глядачі могли побачити це «в діях». У проєкті бійців «Ахмату» називають «витязями русского мира».

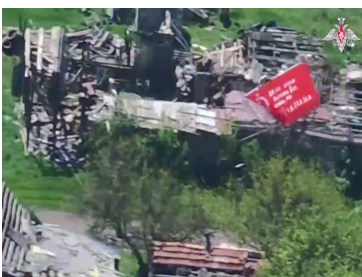
<https://surl.li/tqngbx>

- Російське мініборони заявило про проведення акції до Дня Перемоги на ТОТ Донеччини - військовослужбовці угруповань «Центр» та «Южная» підняли копії «Знамени Победы» над Покровськом, Гришиним і Сіверськом.

У повідомленнях РФ акцію назвали символом «наступності поколінь» та «вірності героїчним традиціям».

https://t.me/dan_dnr/65621

**ЗНАМЯ ПОБЕДЫ НАД ОСВОБОЖДЕННЫМИ
ТЕРРИТОРИЯМИ В ДНР**

- В окупаційній адміністрації Донеччини обговорюється ідея «музеефікації» зруйнованих населених пунктів в контексті розвитку т.зв. «військово-історичного туризму».

За словами т.зв. «міністра культури ДНР», логіка збереження таких місць як історичних свідок очевидна, вимагає подальшого опрацювання, але говорити про конкретні рішення поки що передчасно.

Доступ до частини населених пунктів, які зазнали руйнувань у ході бойових дій, залишається обмеженим через ризики обстрілів, що унеможливує повноцінне обстеження об'єктів.

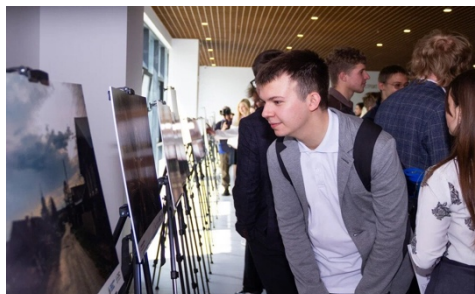
<https://surl.li/htwiiu>

- Перша в т.зв. «ДНР» інтерактивна фотовиставка «За это я люблю Россию. Надежда» відкрилася в донецькому Домі молоді «30/09».

Експозиція включає три авторські маршрути: «Большая удача», «Голос безмолвия» та «Одна ты на свете». Виставка має на меті популяризацію історії та культури РФ і формування відчуття «причетності до розвитку країни». Проект орієнтований на молодь і реалізується як частина інформаційно-освітніх заходів на окупованій території.

https://t.me/dan_dnr/65439

- У Донецьку відбулася презентація ігрового проекту «КУИНДЖИ, 93», який представляє собою сюжетну комп'ютерну гру від першої особи про події березня 2022 року в Маріуполі.

За задумом розробників, головний герой — 18-річний волонтер із позивним «Пацифіст», який прибуває до міста та долучається до гуманітарної роботи.

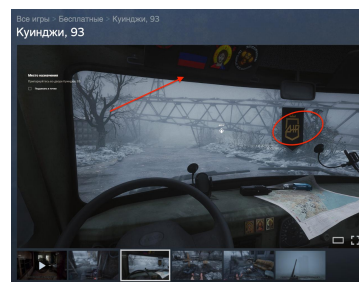
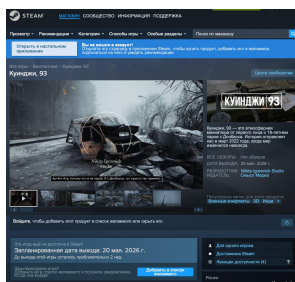
Організаторами презентації виступили представники «Молодой Гвардии» т.зв. «ДНР». Захід об'єднав учасників, які, за їхніми словами, були залучені до подій у Маріуполі у 2022 році — військовослужбовців, Z-волонтерів, військових кореспондентів, а також представників молодіжних організацій і геймерської спільноти.

Під час презентації учасникам представили інтерактивні зони, які відтворювали атмосферу Маріуполя весни 2022 року.

Розробники проекту зазначили, що сюжет гри створено на основі реальних історій волонтерів і учасників подій. Гравець проходить через різні епізоди, пов'язані з перебуванням у місті, взаємодією з персонажами та прийняттям рішень у ході сюжету.

Також повідомляється, що над проектом працювала невелика команда розробників протягом року. Гра планується до безкоштовного розповсюдження, з віковим обмеженням 18+.

<https://surl.li/dddpiz> <https://t.me/andriyshTime/57305>

- Міністерство просвіти РФ затвердило “Концепцію історичної просвіти для освітніх закладів”, яка передбачає формування у дітей та молоді загальноросійської громадянської ідентичності через школи, дитячі садки, коледжі, виші, музеї, бібліотеки та цифрові ресурси.

Документ розроблено на виконання указів президента РФ № 809 та 314, які визначають захист так званої «історичної правди» та передбачає створення єдиної системи історичної просвіти. У її межах планують проводити історичні уроки, конкурси, олімпіади, квести, тематичні заходи та розширювати мережу історичних гуртків і клубів. Документ уже направлено до регіонів для впровадження.

У Міністерстві просвіти РФ стверджують, що концепція має навчати школярів критично оцінювати інформацію, працювати з історичними джерелами та протидіяти так званій «фальсифікації історії».

Водночас документ передбачає масштабне розширення мережі історичних гуртків, клубів і тематичних заходів, а також підготовку спеціальних методичних матеріалів для педагогів.

Серед запланованих активностей — конференції, конкурси, олімпіади, історичні уроки, квести та дослідницькі проекти, які мають формувати у молоді російське бачення історичних подій та державної ідентичності.

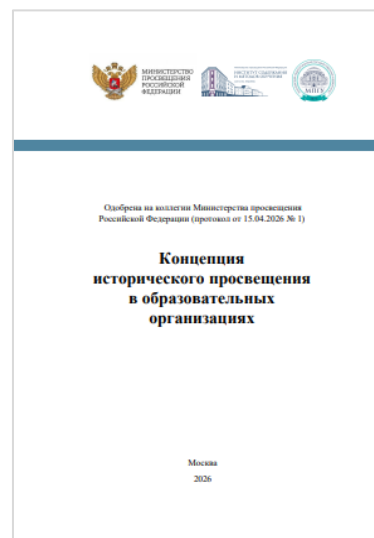
Окрему інформаційну платформу для реалізації концепції росіяни планують запустити до 2027 року.

До впровадження проекту залучатимуть російське військово-історичне товариство, товариство «Знание» та інші підконтрольні державі організації.

Особливий акцент зроблено на заходах, присвячених Другій світовій війні та учасникам так званої «СВО». Зокрема, передбачено залучення дітей і молоді до акцій «Бессмертный полк», «Георгиевская лента», «Диктант Победы», «Сад памяти», а також поширення патріотичного контенту через російські цифрові платформи.

Міністерство просвіти РФ заявляє, що концепція має сприяти вихованню «патріотично налаштованого покоління».

Представники окупаційної системи освіти вже називають цей проект «стратегічно важливим» для ТОТ.

Фактично йдеться про створення центра-лізованої системи поширення російських державних історичних наративів та посилення ідеологічного впливу на дітей і молодь.

https://t.me/yellowribbon_ua/13511 <https://lnk.ua/oP4STQADF>
<https://lnk.ua/FWLxMvo2r> <https://lnk.ua/7Evk3xWvr>

- У Донецькому республіканському краєзнавчому музеї відкрилася виставка «Горжусь тобой, родной Донбасс», приурочена до т.зв. «Дня республики» та реалізована в межах «Года единства народов России».

Експозиція присвячена 12-й річниці створення т.зв. «ДНР» та охоплює події 2014 року - від перших акцій та агітаційних матеріалів до проведення референдуму 11 травня, який у матеріалах виставки подається як «визначальний момент» для регіону.

В експозиції представлені історичні фотографії, бюлетені для «голосування», т.зв. «протоколи ЦВК ДНР», а також матеріали, що стосуються першого керівника угруповання Олександра Захарченка, включно з його особистими речами та нагородами.

<https://surl.li/zjsgha>

- До Дня Перемоги в т.зв. «ДНР» пройшла акція «Бессмертный автополк».

Колона автомобілів вирушила з Донецька та дісталася меморіального комплексу «Савур-Могила». Старт автопробігу відбувся неподалік від пам'ятника «Твоим освободителям, Донбасс», де раніше проходили основні святкові заходи. Організаторами виступили т.зв. «Народна дружина» та «міністерство молодіжної політики ДНР».

Усього в колоні рухалося близько 50 автомобілів, прикрашених прапорами РФ і т.зв. «ДНР», а також символікою молодіжних рухів і відомств. На автомобілях учасники розмістили портрети своїх родичів — учасників Другої світової війни. За словами організаторів, через обмеження безпеки було неможливо провести традиційну ходу з портретами, яка відбувалася з 2015 року, тому формат був змінений на автомобільний.

На фінальній точці учасники розгорнули велику копію «Знамені Перемоги».

<https://surl.li/wuicbr>

- Діти у формі різних родів військ, імітації військового госпіталю та ДОТу, величезний макет танка, вказівники «на Берлін», фронтові фотознімки на стендах і червоні прапори стали основними декораціями шкільного заходу в мелітопольській школі №24.

Після святкового параду діти танцювали під «Катюшу», читали вірш Юлії Друніної «Зінка», співали «Журавлів». Після хвилини мовчання викладачі школи винесли гігантську георгіївську стрічку. А після завершення заходу активісти-твердовці висадили дерева на території школи. «Твердовцями» окупанти називають школярів, які вступили до загону, названого на честь учасника т.зв. «СВО» Ігоря Твердого.

Святкування організував за власною ініціативою Михайло Щукін — колишній сторож, якого призначили директором школи. На камери пропагандистів він сказав, що влаштував "Красную площадь" у мініатюрі.

<https://t.me/riamelitopolua/85719>

НАСИЛЬНИЦЬКА РУСИФІКАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАДЯН В ОКУПАЦІЇ

- Понад 171 тисяча дітей на ТОТ охоплені системою дошкільної освіти та перебувають під постійним ідеологічним впливом.

У дитячих садках проводять заходи до державних свят РФ із використанням російської символіки та георгіївських стрічок, організовують зустрічі з учасниками т.зв. «СВО», а через ігрові формати дітям нав'язують російські пропагандистські наративи й героїзують військових РФ.

Фіксуються також випадки створення груп кадетського типу та залучення дошкільнят до різних «патріотичних» рухів. Зокрема, в окупованому Севастополі до руху «Юні севастопольці», який діє з 2024 року, у 2026 році залучили понад 4 тисячі дітей віком 5–6 років.

РФ оголосила 2026 рік «Роком дошкільної освіти». У межах року затверджено федеральний план заходів, обов'язковий для всіх регіонів РФ і де-факто поширений на ТОТ. Серед запланованих заходів окремий блок присвячений підтримці російської та «рідної мови». Зокрема, йдеться про флешмоб «Моя мова — моя гордість», конкурс «Рідне слово» та професійні конкурси для вихователів.

Через те, що раніше українську мову виключили з федеральних освітніх програм РФ як навчального предмета «Рідна (українська) мова», фактично під виглядом підтримки «рідної мови» на ТОТ продовжують просувати російську, посилюючи її домінування в освітньому середовищі та витісняючи українську ідентичність.

Окрему роль у цих процесах РФ відводить релігійним інституціям. Міністр просвіти РФ заявив про «ефективну взаємодію» органів влади та російської православної церкви у

сфері «збереження традиційних цінностей» і наголосив на необхідності врахування її досвіду під час реалізації заходів у межах Року дошкільної освіти.

Паралельно міністерство просвіти РФ запускає та розширює низку проєктів для дошкільнят. Серед них — програма «Орлята-дошкільнята», конкурс «Родная игрушка» та проєкт «Добрые игры».

У межах «Добрых игр» для дітей віком від 3 до 7 років планують проводити заняття з історії Росії та «патріотичного виховання» в ігровому форматі. Через такі практики дітям на ТОТ формують уявлення про «велику і малу батьківщину», російську історію, культуру та «героїв Вітчизни», акцентуючи увагу на лояльності до РФ і «повазі» до її державних та культурних наративів.

Фактично цей проєкт є адаптацією шкільної програми «Разговоры о важном», яку РФ запровадила у школах у 2022 році як цикл ідеологічних занять.

Під час апробації програми вихователям надали спеціальні навчальні матеріали — посібник «Розмови про важливе для дошкільнят». Його головним персонажем є ведмедик Умка, який знайомить дітей із «навколишнім світом». Уже з перших тем дітям розповідають про «вітчизну» та у розділі «Россия – родина моя» порівнюють розміри РФ з країнами Заходу: Францією, Німеччиною та Великою Британією.

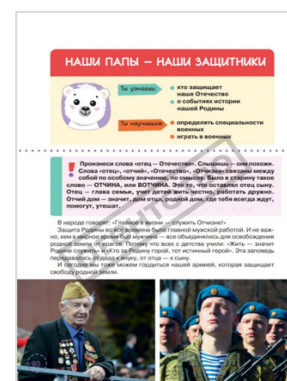
Водночас у зміст посібника інтегровано тему війни як наскрізну. До прикладу, у розділі про сім'ю окремо виділено блок про «захист Вітчизни», де вихователям рекомендують пояснювати дітям, що «головне в житті – служити Вітчизні», тобто Росії. Дітям також розповідають про види бронетехніки та військово-патріотичний парк «Патріот».

Таким чином, у формі на перший погляд ненав'язливої гри дітям системно закладають російські історичні й ціннісні наративи як базові, зокрема, уявлення про війну як норму, а службу в російській армії — як обов'язок. Це відбувається у віці, коли у дитини ще не сформоване критичне мислення і вона є особливо вразливою до навіювання та не здатна цьому опиратися.

Важливо те, що розроблено 44 навчально-методичні комплекти для двох вікових груп (3–5 і 5–7 років), які включають матеріали не лише для вихователів, а й для батьків. Це дозволяє поширювати цей вплив за межі дитячого садка – у сімейне середовище, роблячи його безперервним.

<https://surl.li/xgdeoo>

- Уряд РФ направить понад 150 мільйонів рублів на проведення т.зв. «Університетських змін» для 2300 підлітків із ТОТ.

П'ятий сезон програми запланований на літній період і проходитиме на базі педагогічних вишів у різних регіонах РФ.

Участь у «змінах» беруть підлітки віком від 14 до 17 років із тимчасово окупованих територій. Програма поєднує «відпочинок» із відвідуванням музеїв і театрів, екскурсіями та інтерактивними заняттями з історії, культури та етнографії РФ. У російському уряді заявляють, що участь у програмі допомагає молоді визначитися з майбутньою професією й навчальним закладом, та сприяє інтеграції підлітків із окупованих територій у російський освітній та ідеологічний простір.

<https://surl.li/fhxmhc>

- У РФ заявили, що влітку близько 53 тисяч дітей із Донбасу та т.зв. «Новоросії» планують охопити програмами відпочинку в дитячих таборах.

Про це повідомив перший заступник міністра освіти РФ під час засідання президії Ради законодавців РФ.

За його словами, частину дітей планують розміщувати як у таборах на території РФ, так і в установах на окупованих територіях. Зокрема, у філії «Артека» на ТОТ Запорізької області — центрі «Червона гвоздика» — цього літа мають побувати близько 1,5 тисячі школярів.

Голова Карачаєво-Черкесії повідомив про прибуття 160 дітей з окупованої Луганщини до таборів поблизу Домбая. Крім того, окупаційна влада планує направити 500 дітей з окупованої Луганської області до таборів в окупованій Євпаторії.

Також уповноважена при президенті РФ з прав дитини Марія Львова-Белова повідомила про участь дітей з окупованої Запорізької області у програмі «Післязавтра», в межах якої їх відправляють до таборів в окупованому Криму та Карелії.

<https://surl.li/imkvgo> <https://www.lugansk.kp.ru/online/news/6953455> <https://surl.li/zklwcc>
<https://t.me/malvovabelova/6551> https://t.me/rashid_temrezov/11819

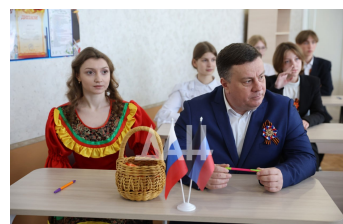
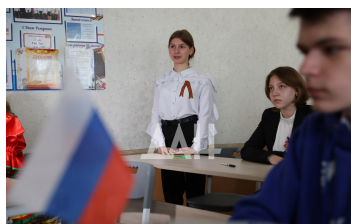
- У донецькій школі №39 відбулося тестування в межах проекту «Знатоки русского Донбасса».

Перед початком заходу до учасників звернувся т.зв. «голова Народної Ради ДНР», який виступив з короткою вступною розповіддю про «Русскую весну». Після цього школярі перейшли до виконання тестових завдань.

Учням пропонували запитання, що стосуються дат ухвалення т.зв. «конституції ДНР», авторства гімну псевдореспубліки, а також інших елементів офіційного наративу окупаційної адміністрації.

Проект «Знатоки русского Донбасса» реалізується з 2022 року. Мета проекту — залучення молоді до вивчення історії та культури Донбасу в інтерпретації, що просувається окупаційною адміністрацією.

<https://surli.cc/oooltr>

- До законодавчих зборів Ростовської області внесли законопроекти про офіційне затвердження «кордонів» із т.зв. «ДНР» та «ЛНР».

Формально російська влада пояснює це необхідністю врегулювання земельних і майнових питань.

Згідно з документами, протяжність «кордону» з окупованою частиною Донецької області має становити 178 км, а з окупованою частиною Луганської області — 492 км.

Таким чином РФ продовжує інтегрувати окуповані території у власну адміністративну та правову систему. Йдеться не лише про військовий контроль, а й про створення юридичної бази для подальшого перерозподілу землі, майна та управління окупованими територіями за російським законодавством.

<https://t.me/andriyshTime/58033>

- МВС РФ хоче спростити процедуру відмови від громадянства України на ТОТ.

Відомство запропонувало не вимагати перекладу на російську мову документів, які мешканці анексованих територій Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей подають разом із заявою про небажання мати громадянство України.

Зараз українці, які мають російське громадянство, можуть подати заяву про небажання бути громадянами України, але для цього їм потрібно додати переклад документів, які складені «іноземною» мовою.

<https://t.me/sotaproject/113582>

- Російська влада прийняла рішення вирізати з усіх радянських фільмів український танець «Гопак», назвавши його екстремістським.

https://t.me/zlaya_mavka/4659

МІЛІТАРИЗАЦІЯ ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ

- У Донецьку другу річницю філії Центру військово-спортивної підготовки та патріотичного виховання молоді «Воин» відзначили виставкою, нагородженням курсантів та форумом із відкритим діалогом за участі окупаційних чиновників. На захід прибув т.зв. «глава ДНР» Денис Пушилін, а також представники окупаційного уряду, міністерств та «Юнармії». Пушилін назвав центр «точкою тяжіння» для молоді та заявив про необхідність подібної підготовки «в сучасному світі». Центр «Воин» на Донеччині почав працювати навесні 2024 року. За словами окупантів, за два роки через нього пройшли близько 4,5 тисячі дітей та підлітків. У центрі молодь вчають роботі з безпілотниками, тактичній медицині, вогневій та тактичній підготовці. Окремим напрямком стала спортивна високоточна стрільба — снайпінг. Серед інструкторів — ветерани угруповань Донбасу та учасники війни проти України. Під час заходу гостям показували дроніві перегони, елементи вогневої підготовки, захисні костюми, протигази та тренування з тактичної медицини. Дітей навчали зупиняти кровотечі та проводити серцево-легеневу реанімацію на спеціальних манекенах.

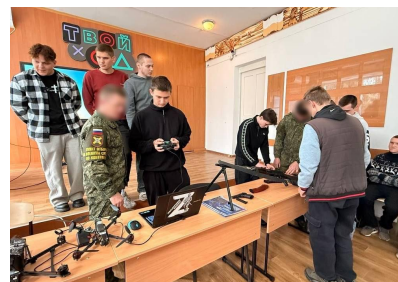
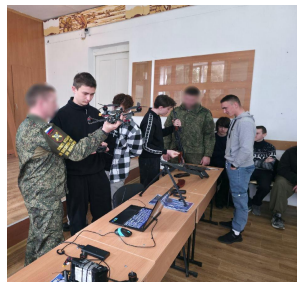
https://t.me/dan_dnr/65157 <https://surl.li/tjthxx>

- Інструктори пункту відбору на контрактну службу в армії РФ провели у Генічеську агітаційний захід для студентів “Херсонського аграрного університету” щодо вступу до підрозділів БПЛА.

Варто відзначити, що така агітація часто використовується як спосіб укомплектування до інших військових формувань. Контракт підписується безпосередньо з міноборони РФ, а не з військами безпілотних систем, тому жодних гарантій служби саме оператором БПЛА навіть з підписаним контрактом немає.

https://t.me/NS_Ukraine/4730

- Т.зв. «Народная дружина ДНР» отримала понад 2 млн рублів на розвиток центру навчання керуванню БПЛА «АРМ» після перемоги у конкурсі «Росмолодежь. Гранты».

Фінансування надано в межах російського нацпроєкту «Молодежь и дети», який передбачає підтримку освітніх і молодіжних ініціатив у РФ та на окупованих територіях.

Загалом у межах цієї програми підтримку отримують десятки російських університетів та некомерційних організацій на сотні мільйонів рублів, а також окремі фізичні особи, чиї проєкти пройдуть відбір.

Проєкт «Народної дружини» передбачає розвиток центру підготовки операторів безпілотних літальних апаратів. Окупаційні структури відкрито заявляють, що такі центри можуть стати першим кроком до військової кар’єри, оскільки в російській армії формується окремий рід військ безпілотних систем і триває набір операторів БПЛА, техніків та інженерів.

<https://surl.li/neyrgx>

- За словами т.зв. отамана «Союза казаков Новороссии», з 1 вересня планують відкрити чотири т.зв. «козачі класи» у школах Донецька, Макіївці, Докучаєвська та Маріуполя.

Навчання планують запровадити для учнів, починаючи з 5-х класів.

Програма передбачає вивчення «традицій козацтва», історії та участь школярів у різних заходах, які організовуються на окупованій території та в РФ. Окремо заявляється про залучення дітей до «патріотичного виховання» та масових тематичних подій.

Також представники структури заявляють про можливі «преференції» для вступу до кадетських і козачих корпусів, а також окремих вищих навчальних закладів РФ, що входять до асоціації т.зв. «козачих вузів».

Раніше повідомлялося про створення в т.зв. «ДНР» молодіжного козачого загону «Карачун», який декларує метою збереження та популяризацію козачих традицій і залучення молоді до відповідних організаційних структур.

<https://surl.li/jlmwgcg>

- У Севастополі окупанти провели турнір з армійського рукопашного бою за участі близько 160 дітей із Криму, Севастополя та ТОТ Запорізької області.

Попри заявлений спортивний формат, змагання напряду пов'язані з військовою підготовкою. Показово, що турнір присвятили не лише історичним подіям, а й т.зв. "СВО". Це ще раз демонструє, що на ТОТ дітей і молодь системно готують до участі у війні, поступово формуючи звичку до підпорядкування та військової ідеології.

https://t.me/yellowribbon_ua/13492

- 12 команд із Горлівки, Єнакієвого, Тореза, Шахтарська, Амвросіївки та Сніжного взяли участь у зональному етапі військово-спортивної гри «Зарниця 2.0», який відбувся у Шахтарську на стадіоні «Олімп».

Організаторами заходу стали регіональне відділення руху «Движение первых» у т.зв. «ДНР», молодіжні організації «Молодая гвардия, «Юнармия» та центр військово-спортивної підготовки «Воин».

Під час урочистого відкриття представники організаторів наголошували на «зв'язку поколінь» і значенні історичної пам'яті. У заході брали участь як молодші, так і старші вікові категорії.

120 школярів проходили 11 етапів випробувань, серед яких воєнізована естафета, тактична медицина, інженерна, тактична та стройова підготовка, завдання на витривалість, елементи виживання та тактична гра на місцевості. Окремі етапи включали перевірку прикладних навичок, які організатори пов'язують із «підготовкою до захисту країни», а також знання історії.

Переможцями зонального етапу стали команди зі Шахтарська та Горлівки у різних вікових категоріях. Учасники отримали право продовжити участь у наступному етапі змагань у Донецьку.

За даними організаторів, на участь в «Зарниці 2.0» зареєстровано понад 21 тисячу школярів.

https://t.me/yellowribbon_ua/13497

- За даними ЦНС, у 2024–2026 роках окупаційна влада Херсонщини за підтримки російської академії народного господарства та державної служби масштабувала створення кадетських класів у Генічеську, Новотроїцькому, Скадовську та інших містах. За період з 2025 по 2026 рік їхня кількість виросла з 9 до 20.

Слідчий комітет РФ особисто опікується класами: готує методичні рекомендації, клятви кадетів, програми курсів “Юний слідчий” та “Основи державної служби”.

<https://surl.lu/jicnlq>

- Дитячий центр «Артек» та громадська організація «Кримський народний фронт» спільно профінансували лабораторію 3D-друку для російських військ, що діють на Херсонському напрямку.

Лабораторія розпочала роботу в березні та, як повідомляють російські медіа, друкує сотні компонентів для безпілотників та тактичних боєприпасів. У майстерні встановили десять 3D-принтерів, які працюють цілодобово. Там виготовляють деталі для дронів, елементи для снарядів, а також окремі медичні вироби за власними кресленнями та технічними розробками.

За даними російських джерел, разом із принтерами також передали сушильну камеру, обладнання для очищення та витратні матеріали для друку.

<https://www.herson.kp.ru/online/news/6951454/>

- У школах окупованого Криму продовжують проводити заходи з елементами військової підготовки для дітей.

Зокрема, для учнів "Трудовської школи" та школи №22 імені Сергія Бережного в Сімферополі організували заняття за участі представників "Кримпатріотцентру" та курсантів військового навчального центру Кримського федерального університету.

За інформацією руху "Жовта Стрічка", школярів навчали основам стрілецької підготовки, збиранню та розбиранню зброї, тактичній медицині, а також управлінню безпілотними літальними апаратами.

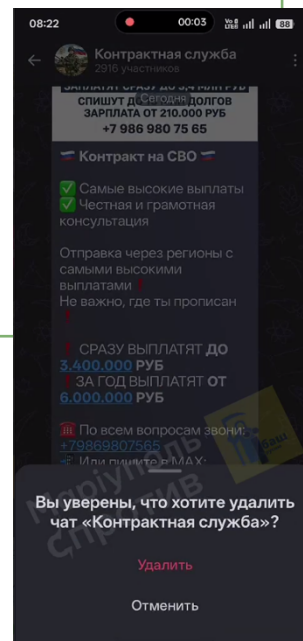
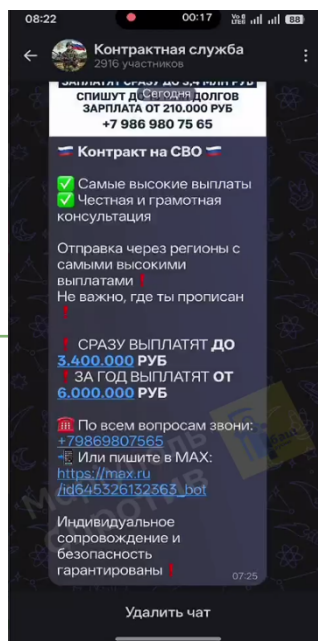
До військово-патріотичних програм дедалі активніше залучають учнів звичайних шкіл, де поряд з навчальним процесом проводяться заняття з військової підготовки та популяризується служба у силових структурах РФ.

https://t.me/yellowribbon_ua/13553

- Керівник Центру вивчення окупації Петро Андрищенко повідомляє, що в російському месенджері МАХ неможливо видалити канали/чати вербування на військову службу.

<https://t.me/andriyshTime/57333>

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА СИТУАЦІЯ НА ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ

- З метою перезапуску туризму на узбережжі Азовського моря російські чиновники пропонують «азовський кешбек», що передбачає повернення туристам до 30% вартості відпочинку за умови, що поїздка триватиме щонайменше три дні.

Максимальна компенсація може сягати 20 тисяч рублів за одну подорож і до 50 тисяч рублів на людину на рік. Окупанти також заявляють про намір збільшити туристичний потік у Приазов'ї у 5–7 разів до 2035 року. Для цього обіцяють створити понад тисячу об'єктів розміщення (від гостьових будинків до великих курортів) і 50 тисяч нових робочих місць.

Схожий механізм вже використовували в РФ для стимулювання внутрішнього туризму під час пандемії COVID-19. Але тепер йдеться не просто про підтримку галузі, а про спробу оживити провалений туристичний сезон на ТОТ. Програма «азовського кешбеку» фактично орієнтована не на міжнародний чи навіть повноцінний внутрішній туризм, а насамперед на жителів південних регіонів РФ, а також на організовані поїздки бюджетників, військових та їхніх сімей.

Саме ці категорії відпочивальників і раніше становили основу туристичного потоку до Кирилівки. Більшість туристів складала:

- жителі Мелітополя, Василівки та Енергодара;
- росіяни, які відпочивали в Кирилівці ще до 2014 року;
- родичі російських військових, які отримували путівки чи пільги.

Водночас ситуація в регіоні лише погіршується. Мазут після аварій у Чорному морі, відсутність зрошення після підриву Каховської ГЕС, спека та деградація інфраструктури поступово знищують привабливість Приазов'я навіть для лояльної до РФ аудиторії.

Це фактично визнають і самі окупаційні чиновники. Т.зв. “в.о. заступника міністра спорту та туризму Запорізької області” заявив, що окупована частина регіону не дотягує навіть до власних планів розвитку туризму, а відпочивальники віддають перевагу Криму.

Показники минулого року становили 100 тисяч відпочиваючих за сезон. В цьому році планку підняли до 150 тисяч, але самі чиновники визнають, що виконати цей план нереально. Крим більше приваблює туристів, ніж Запорізька область.

Таким чином окупаційна влада намагається створити штучний попит на відпочинок на захоплених територіях, компенсуючи частину витрат із федерального бюджету. Паралельно бізнесу пропонують безпрецедентні пільги: нульовий податок на прибуток на 10 років, компенсацію витрат на інфраструктуру та спеціальний правовий режим для інвесторів.

При цьому раніше фізичних і юридичних осіб, які займаються туристичним та оздоровчим бізнесом на ТОТ Запорізької області, вже зобов'язали з 1 квітня 2026 року сплачувати додатковий податок на «СВО». Для фізичних осіб він становить 10%, для юридичних - 15%. Окремий проєкт “азовського кешбеку” - це створення “Азовського кільця”. Воно має об'єднати курорти Ростовської області, Краснодарського краю, окупованого Криму та захоплених територій Запорізької області. Це не лише економічний, а й політичний проєкт - спроба інтегрувати окуповані регіони в російський простір через туризм.

<https://surl.li/sviadg>

► На тимчасово окупованих територіях аграрії опинилися на межі банкрутства через повну відсутність стабільних ринків збуту.

Ситуація набула критичних масштабів: фермери змушені масово викидати тонни овочів, оскільки їх реалізація стала економічно недоцільною. Головною причиною є логістичний параліч — на контрольно-пропускних пунктах у напрямку Криму вантажівки простоюють по три доби, через що товар псується ще в дорозі та стає непридатним для продажу.

Висока вартість перевезень у поєднанні з відсутністю належної інфраструктури для зберігання та переробки продукції роблять торгівлю збитковою. Окупаційна влада повністю ігнорує потреби виробників, не створюючи умов для підтримки галузі. Водночас місцеве населення не отримує вигоди від надлишку овочів: через диктат посередників та складну логістику ціни в магазинах залишаються високими, що на фоні низької купівельної спроможності призводить до гуманітарного парадоксу.

Додатковим ударом для місцевих господарств став безконтрольний завіз дешевої продукції з сусідніх регіонів РФ, що створює нерівну конкуренцію. Відсутність легальних шляхів експорту та накопичені збитки ставлять під загрозу наступну посівну кампанію. Соціальна напруга серед сільських жителів зростає, а продовольча безпека всього регіону перебуває у критичному стані, що загрожує повною деградацією аграрного сектору.

<https://surl.li/lpmjpn>

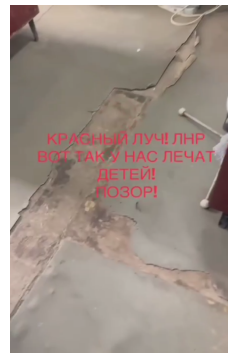
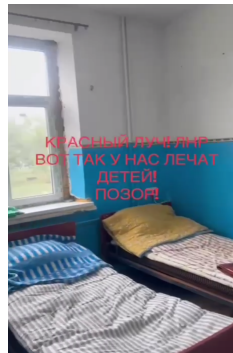
- В окупованому з 2014 року Хрустальному (колишній Красний Луч) на Луганщині місцеві жителі показали стан дитячої лікарні, який різко контрастує з російськими заявами про «відновлення» захоплених територій.

Місцеві мешканці викладають в соцмережах палату зі старими ліжками, потрісканими стінами та обсипаною штукатуркою. Підлога покрита зношеним лінолеумом із тріщинами, де накопичується бруд. Навколо вікон — оголена цегла та монтажна піна, що свідчить про відсутність повноцінного ремонту.

Про відсутність опалення свідчить встановлений обігрівач. За Хрустальним закріплено т.зв. «шеф-регіон» — Республіку Башкортостан, яка має опікуватися фінансуванням і ремонтами.

У березні 2025 року російські пропагандисти повідомляли про встановлення нового обладнання у місцевій лікарні «Ізвестій», заявляючи, що тепер там можуть проводити операції, які раніше були доступні лише у Луганську. Однак реальний стан медзакладу свідчить про системні проблеми з інфраструктурою та умовами лікування.

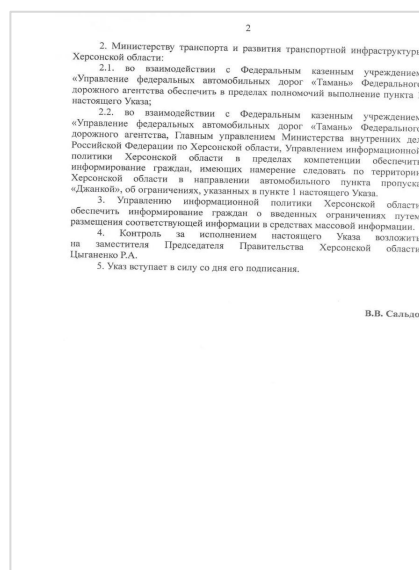
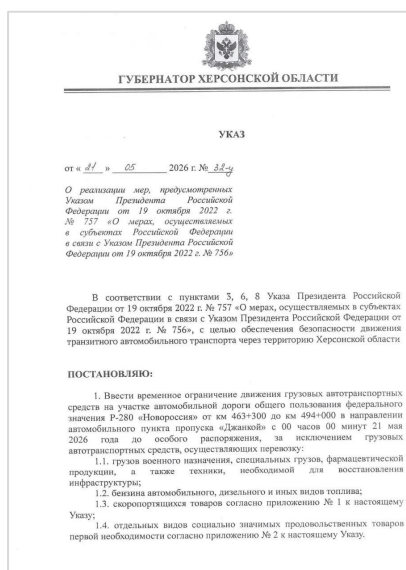
<https://surl.li/ovjxkp> <https://t.me/kazansky2017/23174>

- Т.зв. «губернатор» Херсонської області Володимир Сальдо ввів обмеження на рух транспорту з ТОТ Херсонської області трасою Р-280 у напрямку пункту пропуску «Джанкой».

Згідно з документом, обмеження діятимуть до окремого розпорядження. Водночас заборона не поширюється на транспорт, що перевозить військові вантажі, паливо та спеціальну техніку до Криму.

<https://t.me/riamelitopolua/86676>

- Понад три роки у Сіверськодонецьку відсутній будь-який зв'язок, крім дротового. Додзвонитися навіть на офіційні «гарячі лінії» часто неможливо. Для багатьох мешканців єдиним способом підтримувати зв'язок із рідними стали рації. За цей час такі пристрої з'явилися в усіх, в кого є на це гроші. Попри наближення виборів до Держдуми РФ, окупаційна влада навіть не обіцяє повернути місту повноцінний зв'язок.

<https://t.me/luhanskaVTSA/34642>

- У Маріуполі російська влада визначила інвестора для запуску відновлення металургійного комбінату імені Ілліча.

За словами т.зв. «заступника мера» Ігната Яремчука, роботи на підприємстві вже стартували відповідно до поетапного плану, підготовленого урядом РФ та міністерством промисловості і торгівлі РФ.

Окупаційна адміністрація заявляє, що остаточний виробничий профіль комбінату поки не затверджено. Серед можливих напрямків називають чорну металургію, збагачення руди та інші види промислового виробництва. Рішення щодо масштабів і конфігурації проекту, за словами окупантів, ухвалюватимуть уже під час реалізації.

Ще у 2023 році комбінат включили до т.зв. «вільної економічної зони», яку РФ створила на окупованих територіях для залучення російського бізнесу. Після цього на окремих майданчиках підприємства відновили роботу перших виробничих цехів.

У вересні 2025 року т.зв. «прем'єр-міністр ДНР» Андрій Чортков повідомляв, що загальний обсяг інвестицій у відновлення комбінату Ілліча та хімічного підприємства «Стирол Револт» в окупованій Горлівці може становити близько 190 мільярдів рублів.

<https://surl.li/dmtfsf> https://t.me/dan_dnr/66070

- На Луганщині забороняють паркуватися на спеціально облаштованих місцях за відсутності російських документів про інвалідність.

Йдеться про документи, видані до 1 березня 2023 року. Тобто довідки українського зразка або т.зв. "ЛНР" не рахуються.

<https://t.me/luhanskaVTSA/34563>

- У Мелітополі фіксуються скарги мешканців на роботу громадського транспорту: автобуси можуть не дотримуватися графіка або проїжджати зупинки, навіть якщо там чекають пасажирів.

Місцеві жителі повідомляють про значні інтервали руху, нестабільний розклад і перебої в роботі транспорту. Раніше частина водіїв була зацікавлена у пасажиропотоці, оскільки зарібок залежав від кількості поїздок, тоді як нині, за словами мешканців, поширена система фіксованої оплати зміни, що нібито знижує мотивацію дотримуватися зупинок і графіків.

Мешканці також раніше повідомляли про інші проблеми міського транспорту, зокрема з безготівковою оплатою під час відключень електроенергії та випадки порушення правил посадки пасажирів.

<https://surl.li/cfqdii>

Подслушано Мелітополь

Здравствуйте, это просто невыносимо, что не так с интервалом у автобуса под номером 3?? каждый раз приходится сидеть и ждать по 40 минут минимум. у нас не настолько большой город чтоб были такие интервалы мне кажется

Мелітополь. Отзывы о заведении.

Добрый день анонимно , я одного не могу понять , какого хрена маршрутки не останавливаются на определенных остановках , почему мы должны махать , что бы вы остановились ? Сегодня 14.05.2026 в 09:17 ехала маршрутка номер 6 , я бегу к маршрутке , и она тупо проезжает меня , и очень част маршрутки проезжают остановку или же не доезжают. Вам глаза для чего? Прошу принять меры !

- Окупаційна адміністрація Херсонської області почала впроваджувати російську програму "Земський вчитель".

Дана ініціатива передбачає масове залучення та переселення вчителів із віддалених регіонів РФ на ТОТ.

Формально це подається як "підтримка освітньої системи" та "забезпечення шкіл кадрами", однак фактично йдеться про заміщення місцевих педагогів і подальшу інтеграцію російських освітніх стандартів та пропагандистських підходів у навчальний процес.

https://t.me/yellowribbon_ua/13539

- На окупованій частині Запорізької області окупаційна влада посилює контроль над приватними господарствами через обов'язкову реєстрацію великої рогатої худоби в російських державних реєстрах.

За результатами перевірок у 80 господарствах було виявлено близько 940 «необлікованих» тварин. Власникам незареєстрованої худоби загрожують штрафи, обмеження на продаж продукції та ризик втрати права на компенсацію у разі примусового знищення тварин через спалахи хвороб. До перевірок залучаються не лише ветеринарні служби, а й правоохоронні органи.

<https://surl.li/quptaw>

- У так званій «ЛНР» більше половини лікарських посад залишаються вакантними.

Дефіцит кадрів становить 54,5% - незаповненими є близько 5 тисяч посад. Ситуацію ускладнює те, що 15% працюючих лікарів уже досягли пенсійного віку, тоді як молоді спеціалісти не поспішають залишатися працювати в регіоні.

<https://t.me/luhanskaVTSA/34563>

- Активісти руху "Жовта Стрічка" повідомили, що в Бердянську та Генічеську мешканцям почали обмежувати доступ до нотаріальних архівів.

Люди, які звертаються для відновлення втрачених через окупацію документів на право власності, стикаються з відмовами або затягуванням процедур. Це відбувається на тлі системного тиску на власників нерухомості, коли без оригіналів документів окупаційна влада може оголосити житло "безхазяйним", скасувати право власності або просто передати майно третім особам.

Контроль над нотаріальними архівами відкрив окупантам широкі можливості для незаконних схем із нерухомістю: фальсифікації документів, переписування квартир і будинків на підставних осіб, рейдерського відбирання житла та подальшого "узакононення" таких дій через підконтрольні структури.

https://t.me/yellowribbon_ua/13496

- В епоху цифровізації мешканці ТОТ Донеччини збираються з самого ранку аби потрапити в електронну чергу в установи т.зв. "ДНР".

<https://t.me/andriyshTime/58931>

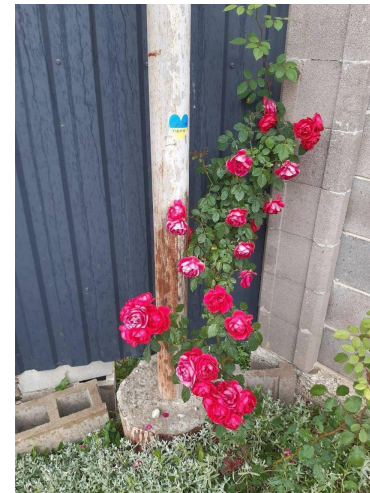
ОПІР УКРАЇНЦІВ РОСІЙСЬКІЙ ОКУПАЦІЇ

- Попри небезпеку та загрози, українське підпілля Луганщини та Криму продовжує діяти.

<https://t.me/lugpartizan/1015> <https://t.me/lugpartizan/1018> <https://t.me/lugpartizan/1020>

<https://t.me/lugpartizan/1022> <https://t.me/lugpartizan/1027> <https://t.me/lugpartizan/1029>

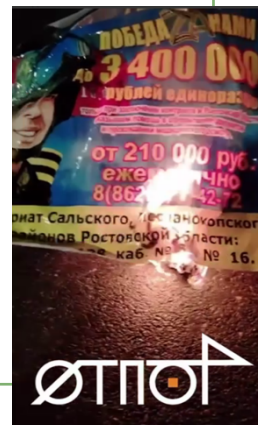
https://t.me/yellowribbon_ua/13528

- Рух «ОТПОР» розпочав на ТОТ України та в РФ безстрокову акцію «Не моя армія».

В рамках акції активіст руху в Сіверськодоонецьку знищив плакати із закликом вступати до лав російської армії.

<https://t.me/lugpartizan/1017> https://t.me/otpor_move/1817

- В Сімферополі активісти руху «ОТПОР» провели інформаційну кампанію, розмістивши листівки у дворах, біля зупинок та в інших людних місцях міста.

У листівках йдеться про право мешканців на вільний доступ до інформації та користування заблокованими інтернет-платформами. Активісти заявляють, що проблема цифрової ізоляції на півострові залишається актуальною протягом багатьох років.

https://t.me/otpor_move/1821

- Рух спротиву “Зла Мавка” за роки війни став більшим, ніж просто плакат з окупації. Це голос українських жінок - сильних, сміливих, які не стоять осторонь і ніколи не приймуть окупацію.

https://t.me/zlaya_mavka/4595 https://t.me/zlaya_mavka/4603

ПАМ'ЯТАЄМО

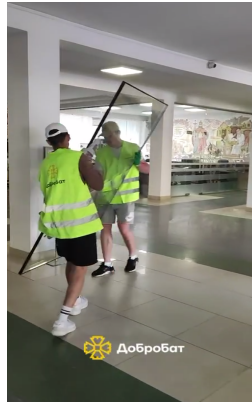

8 ТРАВНЯ

#ЗЛАМАНКА

- Волонтери “Добробату” в Івано-Франківську долучилися до відновлення університету Короля Данила після ворожого удару по місту.

https://t.me/dobrobat_in_ua/17982

НОВЕ ЖИТТЯ В ЕВАКУАЦІЇ

- Катерина Овсянникова — логопедія із Сіверськодонецька, яка вже понад десять років працює з дітьми та мовленнєвими порушеннями. Свій професійний шлях вона починала вихователькою у дитячому садку, а згодом перейшла у логопедію — напрям, який у місті мав великий попит серед батьків. До повномасштабної війни вона працювала офлайн, приймала дітей, проводила діагностику та корекційні заняття. Але після лютого 2022 року життя родини, як і тисяч інших мешканців Луганщини, різко змінилося. Разом із сім'єю Катерина виїхала до Запоріжжя, де прожила понад два роки. Пізніше родина знову була змушена переїжджати — цього разу до Житомира, де тепер облаштовує нове життя.

Перші місяці великої війни стали для неї періодом повної невизначеності.

Із кінця лютого до жовтня 2022 року вона майже не брала нових дітей на заняття. Каже, тоді було важко не лише працювати, а й просто повернутися до звичного ритму життя. Щоб не втратити професійні навички, продовжувала займатися лише з двома дітьми, у яких були легкі мовленнєві порушення.

Поступово Катерина почала повертатися до роботи. У новому місті її ніхто не знав, не було ані клієнтів, ані професійних контактів. Але допомогло звичайне «сарафанне радіо». Спочатку до неї привели кількох дітей у районі, де жила родина, а згодом батьки почали рекомендувати спеціалістку знайомим. Так крок за кроком вона змогла відновити практику й повернути собі відчуття стабільності.

Катерина каже, що у своїй роботі завжди намагається шукати не лише зовнішній прояв проблеми, а її причину. За її словами, дитина може не говорити або неправильно вимовляти звуки, але це є лише симптомом. Головне для логопеда — зрозуміти механізм порушення: на якому етапі розвитку виникла проблема і чому саме вона з'явилася.

Саме тому сучасний підхід, якого вона дотримується, базується на глибокій діагностиці та індивідуальній корекційній роботі. Катерина переконана: сучасні діти мають зовсім інші виклики, ніж описані у старих підручниках, тому фахівцям доводиться постійно вчитися та адаптуватися до нових реалій.

Війна змусила її повністю освоїти онлайн-формат роботи. Спочатку це було непросто — через екран важче втримати увагу дитини, немає прямого контакту й живої взаємодії. Але з часом з'явився досвід, власні методики та інструменти, які допомагають працювати ефективно навіть дистанційно.

Сьогодні Катерина проводить онлайн-заняття з логопедії та підготовки до школи й каже, що в багатьох випадках дистанційний формат уже не поступається офлайну. Особливо це важливо для дітей із невеликих міст і селищ, де взагалі немає спеціалістів, або для родин, які через війну постійно переїжджають.

Паралельно вона продовжує навчатися сама й почала ділитися досвідом з іншими логопедами. На початку 2026 року Катерина запустила власний курс для молодих спеціалістів «Старт змін». Ідея курсу народжувалася поступово — через роки практики, навчання та спостереження за тим, як багатьом фахівцям бракує системності та впевненості у роботі.

Тепер вона не лише допомагає дітям запускати мовлення, а й підтримує молодих логопедів, які тільки починають свій професійний шлях.

<https://sd.ua/news/37471>

► Анастасія Муранова відкрила школу англійської мови "EnglishClub" у Сіверсько-донецьку задовго до повномасштабної війни.

За роки роботи школа стала для неї не просто бізнесом, а місцем, у яке вкладали душу. Команда викладачів зростала разом зі школою, кожну книжку, інтерактивну дошку чи навіть стілець підбирали з думкою про власний простір у рідному місті.

У лютому 2022 року все це залишилося в окупації. Разом із приміщенням там залишилися роки праці, техніка, меблі й майже всі вкладені гроші.

«Мене як підприємця це дуже травмувало. Ми залишили все вдома. Усі гроші були вкладені в бізнес, заощаджень майже не було», — згадує Анастасія.

Попри це школа не припинила існування. Уже з березня 2022 року "EnglishClub" продовжив працювати онлайн — спочатку безкоштовно або за донати. Для викладачів і студентів це стало способом втриматися за щось звичне посеред хаосу війни. Частина учнів залишилася в Україні, частина виїхала за кордон, але багато хто продовжив навчання саме зі своєю школою.

«У той момент людям потрібне було не щось нове, а навпаки — щось знайоме, що нагадувало про нормальне життя. Учителям теж важливо було не втратити відчуття професії та звичного ритму. Саме підтримка студентів допомогла не закрити школу остаточно», — згадує Анастасія.

Відкрити новий офлайн-простір власним коштом родина не могла, тому почали шукати грантові можливості. Після першого виграного гранту вдалося відкрити школу в Броварах. Згодом з'явилася ще одна локація — у київському ЖК "Галактика".

У Києві довелося починати практично з нуля. Оренда приміщень виявилася дорогою, конкуренція — величезною. За словами Анастасії, у столиці приватні школи є майже в кожному житловому комплексі, і кожен район живе своїм окремим життям. Грошей вистачило лише на облаштування місця адміністратора та двох навчальних кімнат, хоча приміщення було значно більшим.

Особливо важким став початок 2026 року. У січні в будинок ЖК "Comfort Town", де працювала одна зі шкіл, влучив російський дрон. Загинули люди, будинок визнали аварійним, зникли світло й опалення. Іронія, каже Анастасія, у тому, що до цього приміщення школа переїхала буквально за десять днів до удару.

Після атаки команда щодня працювала серед вибитих вікон, скла та постійного холоду. Два місяці школа фактично існувала без нормального опалення та зі світлом, яке постійно зникало через обстріли. У якийсь момент серйозно думали про закриття.

«Ми тоді жили від дня до дня. Просто думали: якщо цей день закінчився — значить, буде наступний», — говорить Анастасія.

Сьогодні більшість студентів "EnglishClub" — переселенці. Хтось виїхав ще після 2014 року, хтось — уже після повномасштабного вторгнення. Багато дітей приходять саме тому, що шукають не просто мовну школу, а відчуття свого серед своїх. Частина команди викладачів із Сіверськодонецька також залишилася разом зі школою.

«Це вже не лише про англійську мову. Це про спробу зберегти шматок того життя, яке війна відібрала у тисяч людей», — говорить Анастасія.

<https://sd.ua/news/37731>

